

Svaz pacientů ČR

Czech Association of Patients (člen Světové patientské asociace)
sídlem Osadní 13, 17000 Praha 7
Web: www.pacienti.cz
E-mail: posta@pacienti.cz

Svaz-LOG-0628

Stanovisko Svazu pacientů ČR k nedostupným lékům

Před lety nepředstavitelný problém, že budou některé klíčové léky (antibiotika, cytostatika a další) v naší zemi nedostupné, se stal běžnou součástí našeho života.

Vláda a ministr zdravotnictví za to prý nemohou, vlastně ani nic pořádně proti tomu nemohou dělat, tvrdí. Aby se odvedla pozornost přichází ministr Válek s návrhem vydávat léky po jednotlivých pilulkách. Tím asi naznačuje, že za nedostatkem není selhání státu, ale pacienti, kteří mají u sebe moc léků, a proto je jim potřeba vydávat přesný počet.

Taková obdoba hesla „**ani zrno nazmar**“, kterým komunistické vlády kdysi vysvětlovaly výpadky v dodávkách některého druhu pečiva. Teď je aktuální „**ani pilulka nazmar**“. Stejně jako kampaň za každé zrno nic nevyřešila, ani vydávání léků po jednotlivých tabletkách výpadky nevyřeší. **Nejsou totiž postihovány skutečné příčiny**, kterých je v souhrnu hned několik. Ty nejdůležitější pojmenujeme:

1. **Likvidace výroby chemické syntézy většiny léků na území EU.** Chemické látky soužící jako základní účinná látka -surovina jsou totiž dnes vyráběny v Indii, Vietnamu a Číně. Farmaceutický průmysl ničí životní prostředí a ten „čistý“ je drahý. K tomu přistupuje tamní laciná pracovní síla.
2. **Chaotický systém úhrad léčiv ze zdravotního pojištění u nás vede k řadě anomálií.** Za mnoho léků dostávají výrobci u nás citelně méně a tak je raději dodávají do sousedních zemí, kde mohou mít vyšší ceny a tedy i vyšší zisky (cytostatikum je k dostání na

Slovensku, ale u nás ne...). Neprůhledný systém stanovení cen a úhrad léků u nás vede k absurditám, kdy chemicky totožné léky od různých výrobců dostávají zcela zásadně rozdílné úhrady od zdravotních pojišťoven. Za ceny a úhrady je zodpovědné ministerstvo.

3. **Výrazně stoupla poptávka po některých druzích léků proto, že je potřebují stovky tisíc ukrajinských uprchlíků.**

Vláda zaspala, vůbec jí nedošlo, že tak masivní nárůst dětí, žen a starších lidí znamená nárůst poptávky i po lécích. Ty je ovšem potřeba s předstihem objednat a jejich výrobu o dodávky naplánovat. To se zjevně nestalo.

Vypadá to, že **ministerstvo zdravotnictví tiše doufá**, že se **situace postupem času sama vyřeší**, protože celosvětové výrobní kapacity jsou vesměs dostačující. Bohužel to bude trvat dost dlouho a u některých druhů léků je předpoklad, že se problémy budou opakovat.

Svaz pacientů ČR navrhuje ministerstvu, aby přistoupilo k následujícím změnám:

1. **Stanovovat ceny a úhrady léků tak**, aby identické nebo účinky plně srovnatelné léky měly i stejné maximální ceny a úhrady od pojišťoven.

2. **U nenahraditelných či těžko nahraditelných léků stanovovat maximální ceny a úhrady tak**, aby nebyly citelně pod cenami v sousedních státech – Slovensko, Polsko, Maďarsko, Rakousko a Německo.

3. **Pomocí daňových a investičních pobídek**, případně přímým investičním vstupem **do již existujících výrobních firem zajistit výrobu základních a nezbytných léčiv na území ČR.**

4. **Jednat s EU o zavedení finančních bariér**, které vyrovnají náklady výroby léků v zemích, kde se přísně nedodrжуje ochrana životního prostředí a cena práce je výrazně pod průměrem zemí EU.

17.5.2023

Svaz pacientů ČR